

MULGI VALLA ARENGUKAVA KOOSTAMINE I SEMINAR

Rivo Noorkõiv

www.geomedia.ee

Karksi-Nuia 17. aprill 2023

Rivo Noorkõiv

Haridus: Tartu Ülikooli majandusgeograafia, teadusmagister inimgeograafias. Olen töötanud Tallinna Pedagoogilises Instituudis teadurina, Mainoris kommunikatsioonialal, kaartide ja tarkvaraarendaja AS Regio direktorina (1989-1991) ning Sotsiaalministeeriumis ministri nõunikuna (1992-1996). Alates 1998. aastast Geomedia konsultant ja juhataja.

Töö spetsiifiliseks valdkonnaks on arengu kavandamine avalikus sektoris (arengukavad, strateegiad, kontseptsioonid), muutuste juhtimine ja regionaalne planeerimine. Olen viinud läbi kohalike omavalitsuste uuringuid, tegelenud arengu seiresüsteemiga, koolitajana. Olen avaldanud kirjutisi kohalike omavalitsuste, regionaalarengu ja kohalike omavalitsuste reformi teemadel.

Seminari fookus

- Mulgi valla arengukava koostamine-metoodika, kaasamine, ajaraam.
- Mulgi valla olukorrale hinnang.
- Mulgi valla tulevikupildi koostamine.
- Edutegurid arendustegevuse tulemuslikuks läbiviimiseks Mulgi vallas.
- Kohapeal algatatud teemad.

ARENGUKAVA PROTSESS JA SELLE SISUGA TÄITMINE

Iga arengukava koostamise protsess ja selle tulemus on unikaalne.

Olulisel kohal on kohalike arengueelduste ja võimaluste potentsiaali väljamängimine ning väliskeskkonnast tekkiv vastapandamatu soov kohapõhist arengut võimestada.

Arenemine on kindla seesmise tendentsiga liikumine, mille algus ja lõppolek on kvalitatiivselt erinevad

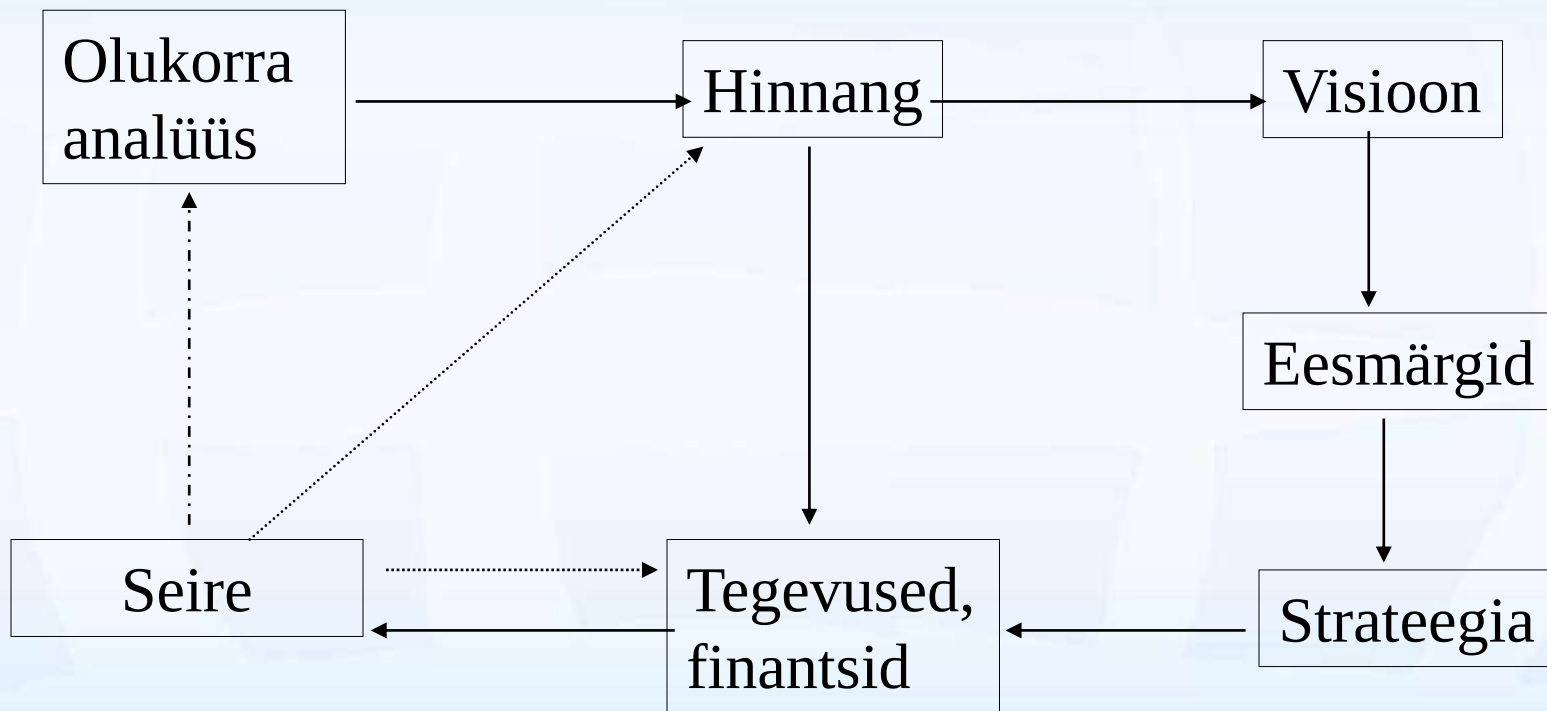

Arengukava koostamise mõte: **kuidas tulla toime võimalike tulevikega**

- **Potentsiaali mõistmine**: eeldused, valmisolek ja õppimisvõime muutuste läbiviimiseks
- **Tegude eesmärk**: oskus asjadega toime tulla ja teha asju hästi, mitte niivõrd palju teha: areng peab ka ise kandma
- **Kaasatus** otsustusprotsessides osalejate lai ring, võimalikult palju panustajaid
- **Soodne võimalus ja juhus**: teha vahet oluliste ja mitteoluliste asjade vahel ning tegevuste õige ajastus ja ressurssidega tagamine. Eelarve seab piirid soovidele ja eelarve tõlgib tuleviku arvude keelde

Metoodika: MULGI VALLA ARENGUKAVA KOOSTAMISE TSÜKKEL

KAASAMINE JA SELLE KORRALDUS

Suurepärased juhid ei ütle inimestele, mida nad tegema peavad. Selle asemel loovad nad keskkonna, mis võimaldab inimestel saavutada oma täit potentsiaali.

Kaasamise korraldus

- Moodustatud on arengukava protsessi koordineerimise juhtrühm. Kontaktpunkt: Lembo Neerot.
- Moodustatud on 7 teemarühma, nendelt sisendid arengukavasse. Metoodilised materjalid.
- Mulgi valla kodulehel elanikele küsitlus, võimalused ettepanekuteks.
- Lapsed joonistama ja kirjutama.
- Kehtiva arengukava täitmise seire.
- Kaks suurt seminari, kuhu kõik on oodatud.

Ajakava

- Mulgi valla olukorra analüüsi läbiviimine kehtiva arengukava seire tulemused. Sisendid arengukava koostamisse, näiteks Mulgi valla profiil, laste joonistused ja esseed. märts-aprill.
- TÖÖRÜHMADE sisendid - I aprillis ja II mais.
- Mulgi valla olukorrale hinnang ja tulevikupildi kujundamine ÜHISSEMINAR APRILLIS.
- Mulgi valla arengumudel, prioriteedid ja tegevused nende saavutamiseks, seosed eelarvega, mai-juuni ÜHISSEMINAR JUUNIS.
- Mulgi valla arengukava vormistamine -juuli
- Eelnõu menetlemiseks vallavalitsusse hiljemalt 15. august.

AK ülesehitus

- Mulgi valla üldiseloostus
- Koondhinnang Mulgi valla arengutasemele, sellest tulenevad kesksed lahendamist vajavad teemad ja strateegilised tegevussuunad arendustegevusteks
- Mulgi Vallavolikogu ja –valitsuse missioon
- Mulgi valla visioon 2030+
- Kriitilised edutegurid lähiaastateks Mulgi valla visiooni saavutamisel
- Mulgi valla arendustegevuse põhimõtted
- Mulgi valla arendamise mudel
- Arendustegevuse eesmärgid, mõõdikud ja tegevussuunad nende elluviimiseks
- Investeeringud aastateks 2024-2027
- Arengukava täitmisega seotud riskid ja nende maandamine
- Arengukava seire ja ajakohastamine
- Kasutatud materjalid:
- Lisa 1. Mulgi valla profiil
- Lisa 2. Protsessis osalenud

ARENGUKAVA TARVIS MULGI VALLA OLUKORRA HINDAMINE JA TRENDIJAHT

**Tänane olukord ja Mulgi valla võimalikke
tulevikke mõjutavad asjaolude
selgitamine.**

Regionaalarengu juurprobleemid

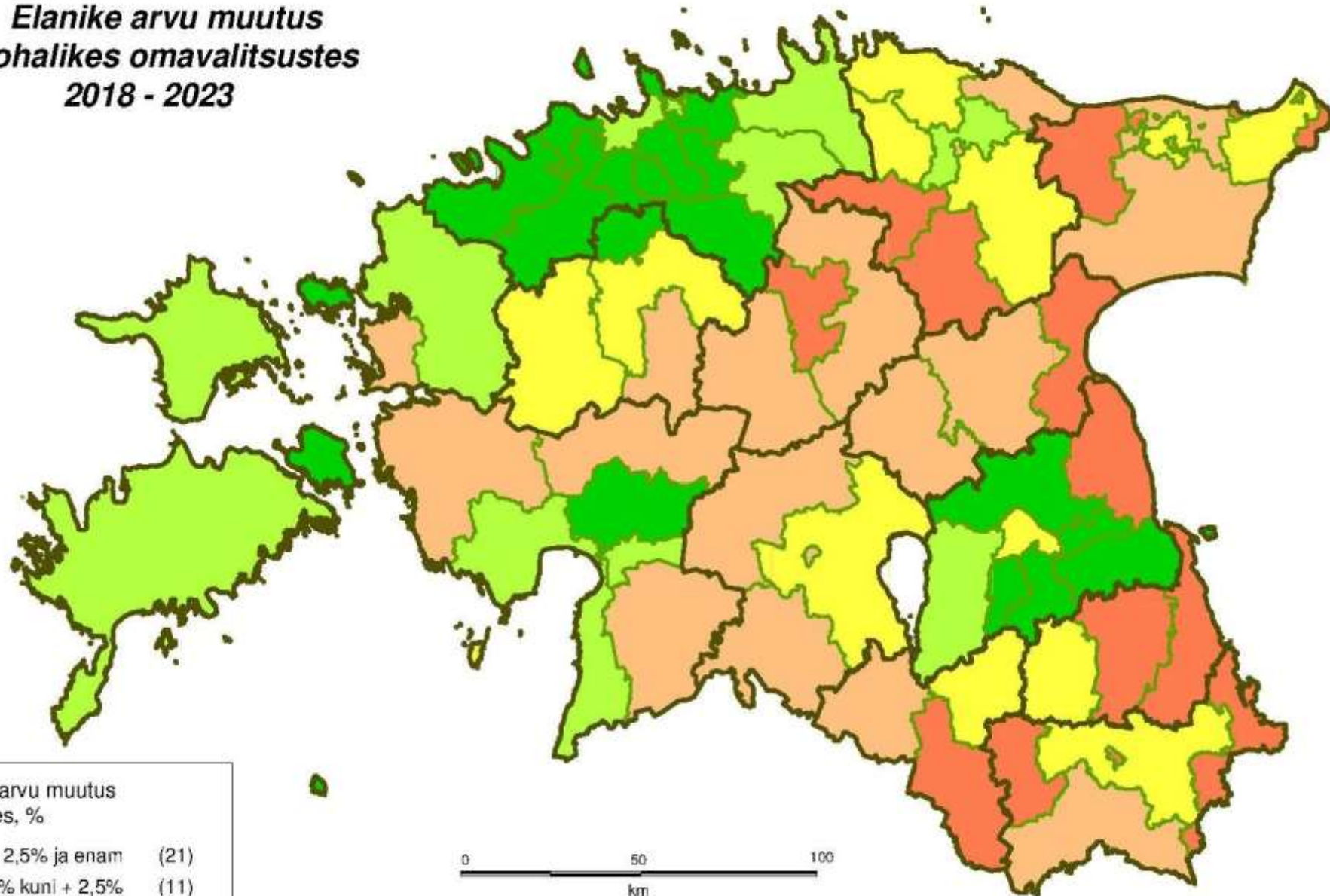
	Seiremõõdikud, väärtused	EESTI	Põhja-Eesti	Kesk-Eesti	Kirde-Eesti	Lääne-Eesti	Lõuna-Eesti
Inimeste heaolu	(1) Töötajad osalemise määr, 15-74 aastased, % (2020)	72	77	68	62	70	68
	(2) Suhtelise vaesuse määr, % (2020)	21	17	21	31	24	23
	(2) Leibkonnaliikme netosissetulek kuus, eurot (2020)	848	953	770	678	765	783
	(3) 16+ aastaste hea/väga hea tervises seisundiga elanike osakaal, % (2021)	58	64	55	41	56	57
	(3) Ülemäärase kehakaaluga inimeste osatähtsus, 16-64 aastased, % (2020)	52	49	57	58	56	53
	(3) Rahulolu välisõhu kvaliteediga (lõhnahäiringud, õhusaaste), % (2020)	83	79	83	61	92	87
	(4) Vähemalt 15-aastaste osalemine kultuurielus viimasel 12 kuul, % (2020)	74	78	73	61	71	73
	(4) Rahulolu kaasamisega KOV arengu kavandamisse, % (2020)	53	55	56	29	57	54
	(4) Vabatahtlikus tegevuses osalemise määr, % (2018)	49	63	32	51	41	47
	(4) Kolmanda taseme haridusega 25-34 aastaste osatähtsus, % (2021)	39	48	23	24	26	35
	(5) Rahulolu bussiühendustega kohaliku tömbekeskusega, hindepalli (2018)*	3,0	3,0	2,9	3,1	3,1	3,0
	(5) Ühistranspordi teenusega rahulolu, % (2020)	66	73	57	62	72	63
	(5) Lairiba internetiühendusega leibkondade osatähtsus, % (2021)	91	94	89	88	89	88
	(6) Kodu ümbruskonda turvaliseks pidavate inimeste osatähtsus, % (2018)	95	94	96	92	97	97
	(6) Elukeskkonnaga rahul või pigem rahul olevate elanike osatähtsus, % (2020)	85	89	83	70	87	86
	(6) Leibkondade osatähtsus, mille eluruumis on jooksev soe vesi, % (2020)	93	98	91	81	90	92
Ettevõtlike vaatest	(7) SKThõivatut kohta EL27 keskmisest PPS (ostujõu) alusel, % (2020)	72	95	45	49	41	53
	(7) Ettevõtete arv (v.a FIE-d) 1000 elaniku kohta (2021)	95	126	68	36	79	74
	(7) Ettevõtete (20+ hõivatuga) lisandväärtus ettevõtte kohta, tuhat eurot (2017)	2290	2608	1819	3060	1494	1648
	(7) Kaupade ja teenuste eksport (tuhat eurot) ettevõtte kohta (2020)	145	162	90	122	71	90
	(8) Eri- või kutseharidusega täiskasvanute (25-64) osatähtsus, % (2021)	70	73	65	75	67	67
	(8) 25-64 aastaste elukestvas õppes osalemine viimasel 4 nädalal, % (2019)	20	23	15	16	16	19
KOV	(9) Rahulolu kohaliku omavalitsuse juhtimisega oma elukohas, % (2020)	65	71	64	40	68	65
	(9) Rahulolu kohaliku omavalitsuse üldise arengusuunaga, % (2020)	65	71	64	40	67	66
	(9) KOV teenustega rahulolu, % (2020)	67	69	69	57	70	64
	(10) Rahvaarvu muutuse kordaja, % 2018 suhtes (2022)**	99	102	97	92	98	97
	* Hindeskaala: 1-4 hindepalli						
	** Rahvastikuregistri andmete järgi						

Regionaalpoliitika programm 2021-2024

Möödik	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
				Sihttase				
Harju maakonna elanike osakaal Eesti rahvaarvust (%)		44,7	45,1	45,5	≤46,0	≤46,4	≤46,8	≤46,8
Väljaspool Harju maakonda loodud SKP osakaal Eesti SKPst (%)		35,1			≥35	≥35	≥35	≥35
Kinnisvara hindade regionaalne erinevus (Harju-, Tartu-, Pärnumaa vs ülejäänud Eesti keskmine, kordades)		5,1	5,1		≤5,0	≤5,0	≤5,0	≤5,0
Elukeskkonnaga rahulolu Eestis, %				85	>85	>85	>85	>85
Elukeskkonnaga rahulolu piirkondlikud erinevused: kõrgeima ja madalaima detsiili KOVide vahe, (protsendipunkt)				29 protsendi punkti	<29	<29	<29	<29
Kohalike omavalitsuste kulude osakaal valitsussektori kuludest, %	24,3	24,2	25,2		≥25	≥25	≥25	≥25

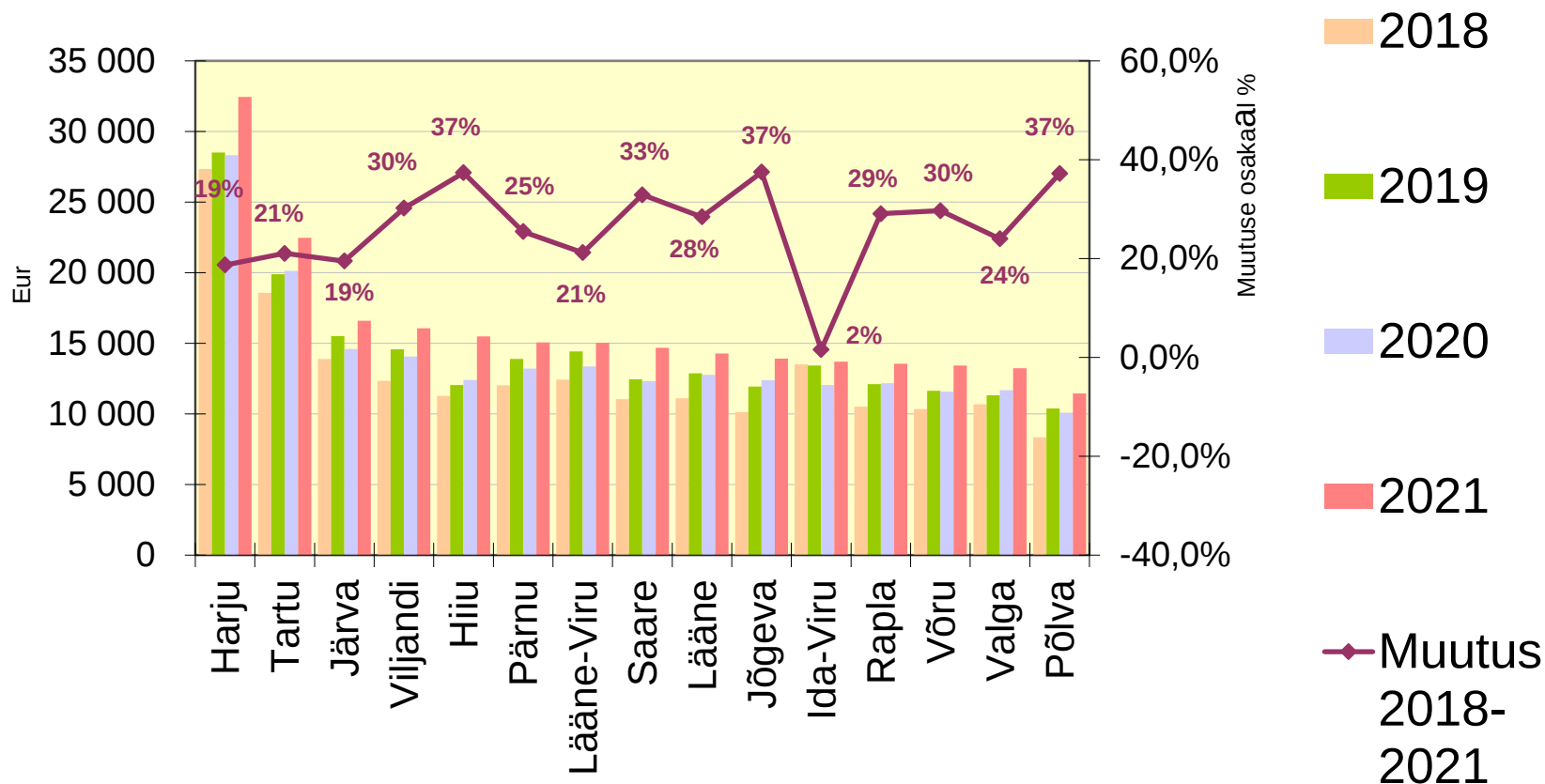

**Elanike arvu muutus
kohalikes omavalitsustes
2018 - 2023**

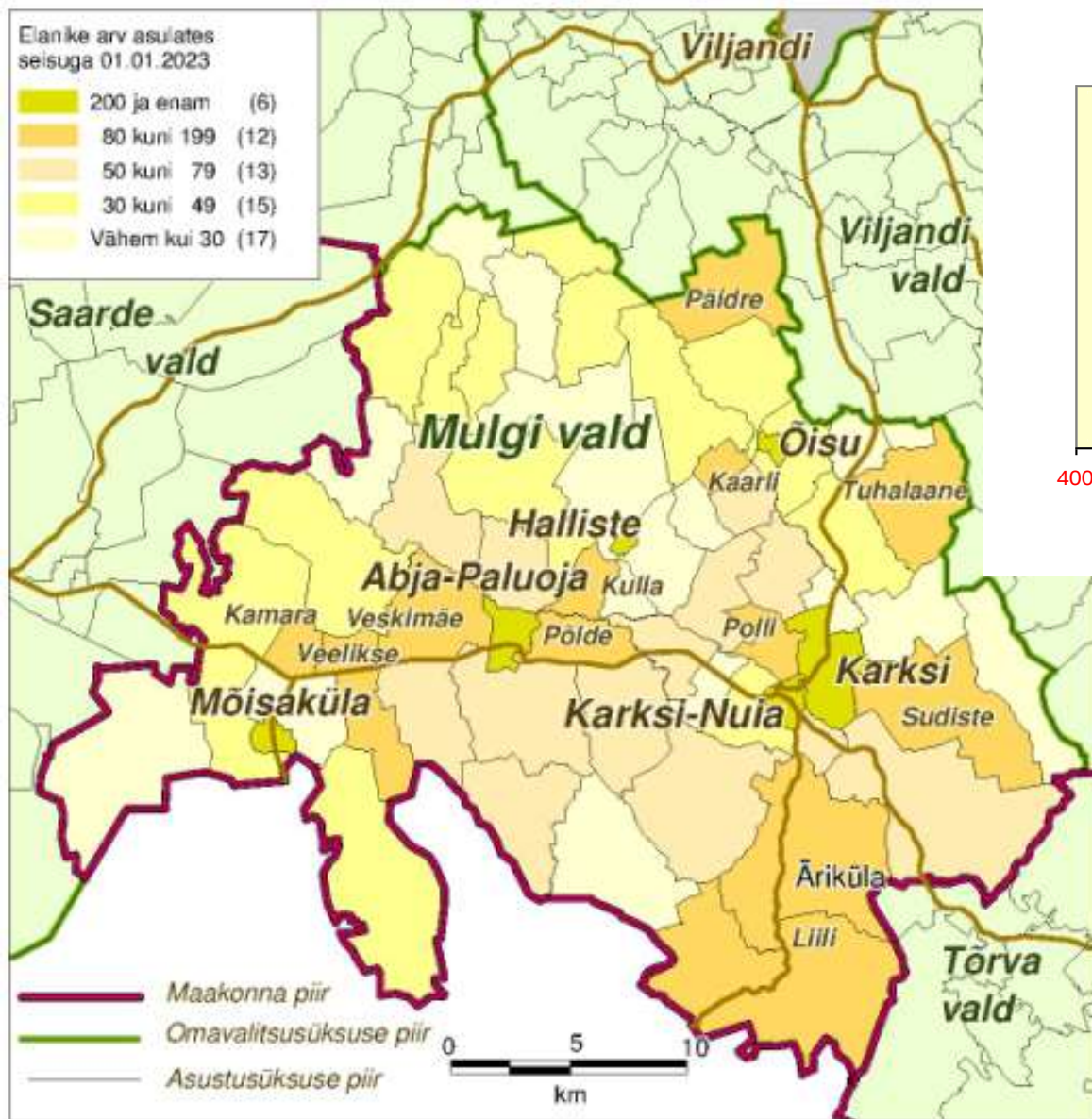
Allikas: Rahvastikuregister

SKP elaniku kohta maakondade lõikes 2018 - 2021, selle muutus aastate 2018 ja 2021 võrdluses

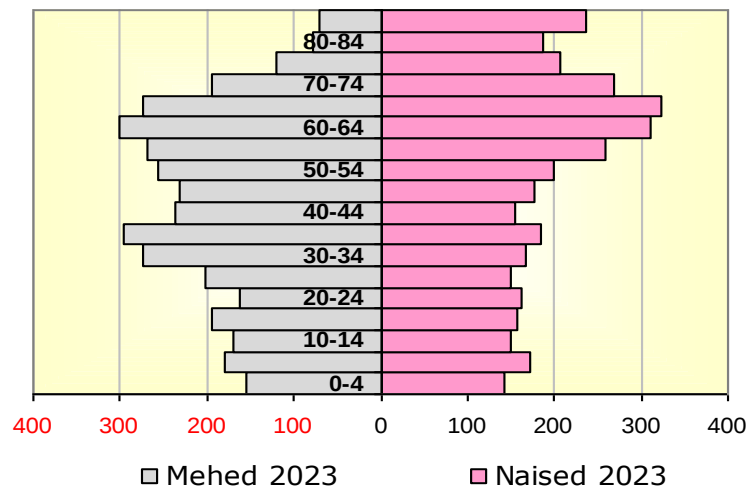

Rahvastik

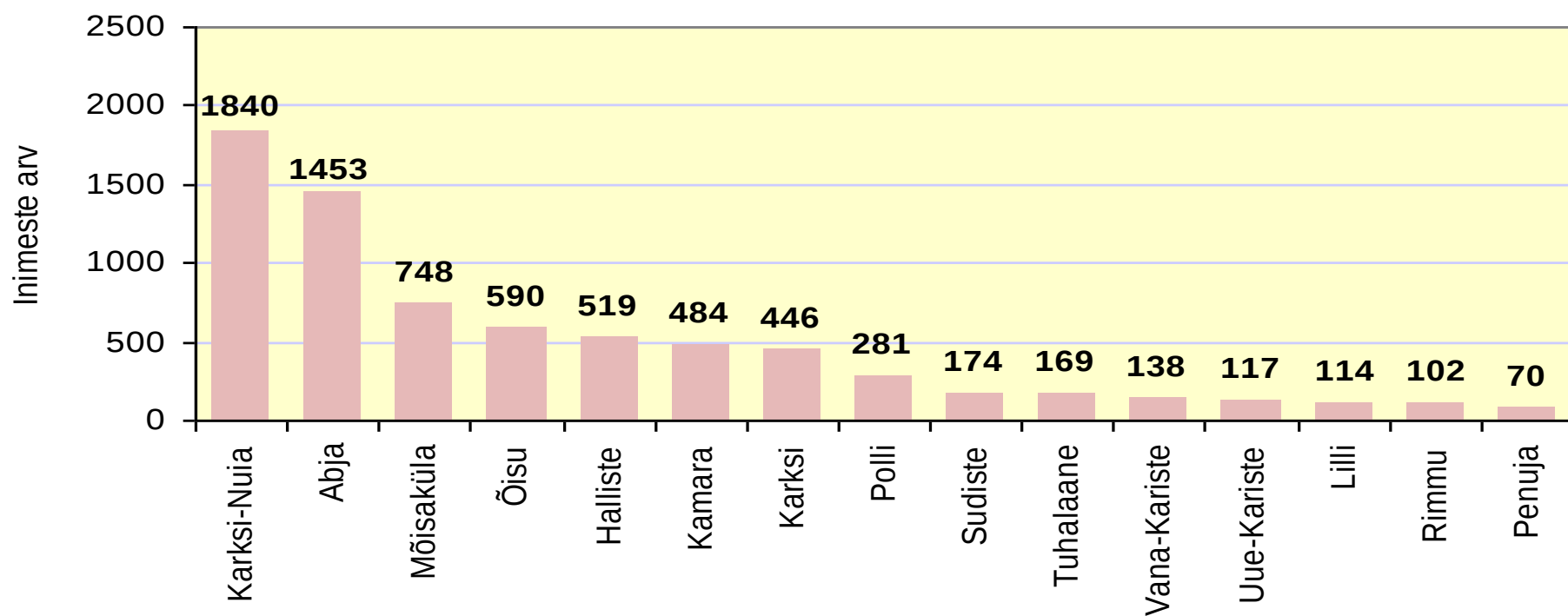
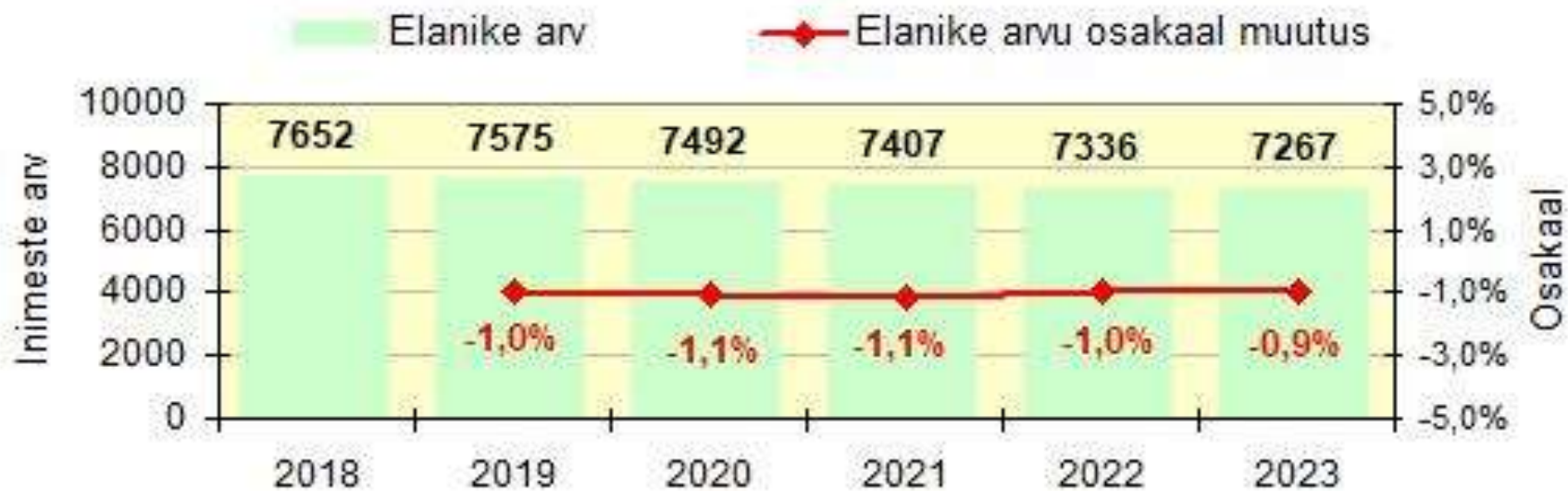
Vallas 7267 elanikku, nendest 14,4% oli vanuses 0-15 (1043 elanikku), 58,7% vanuses 16-64 (4268) ja 26,9% vanuses 65+ (1956).

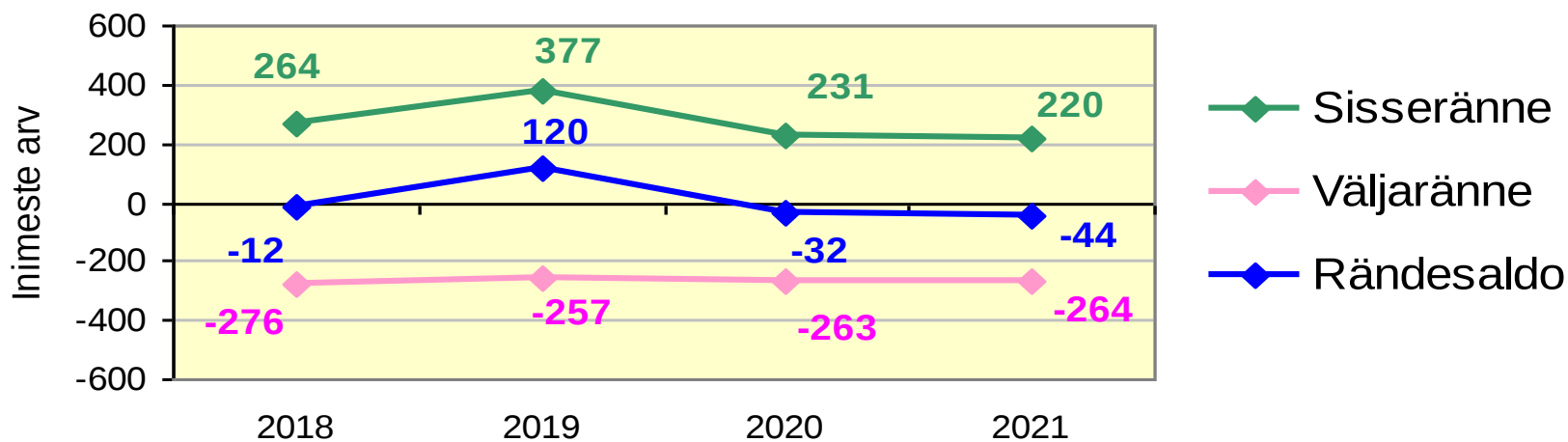
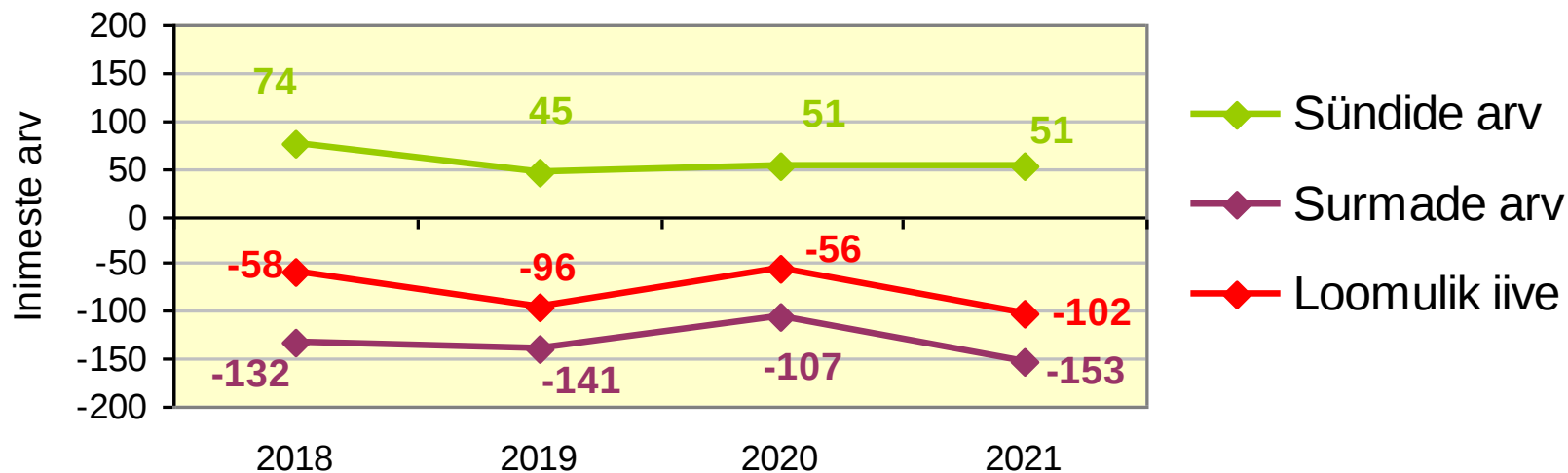

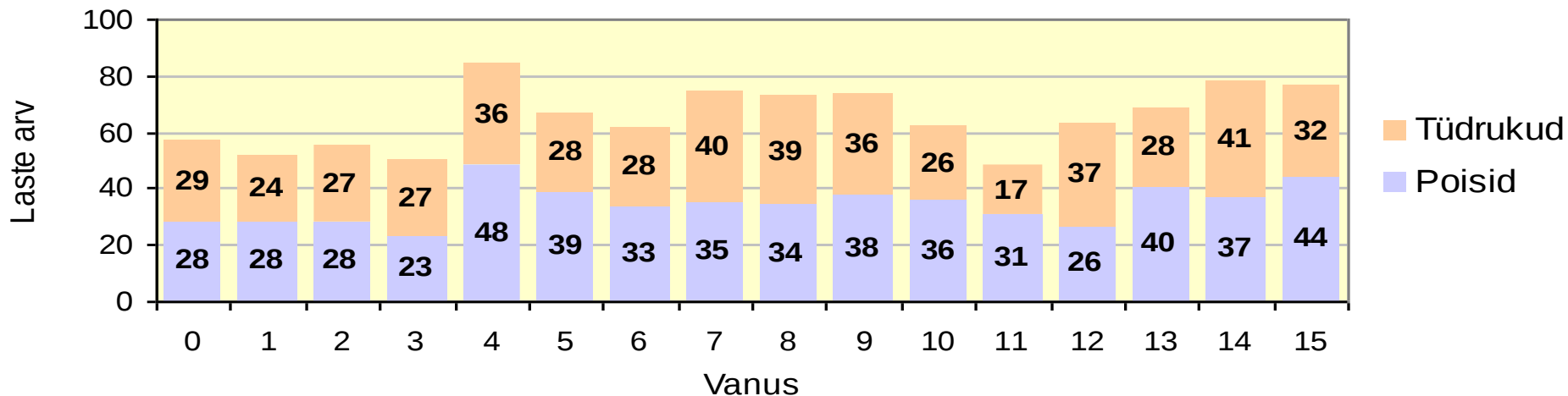
Mulgi valla rahvastik 2023 a.

Kolm vallasisest linna (Abja-Paluoja (1005), Kaksi-Nuia (1450) ja Mõisaküla (748), kaks alevikku (Halliste, Õisu) ja 58 küla.

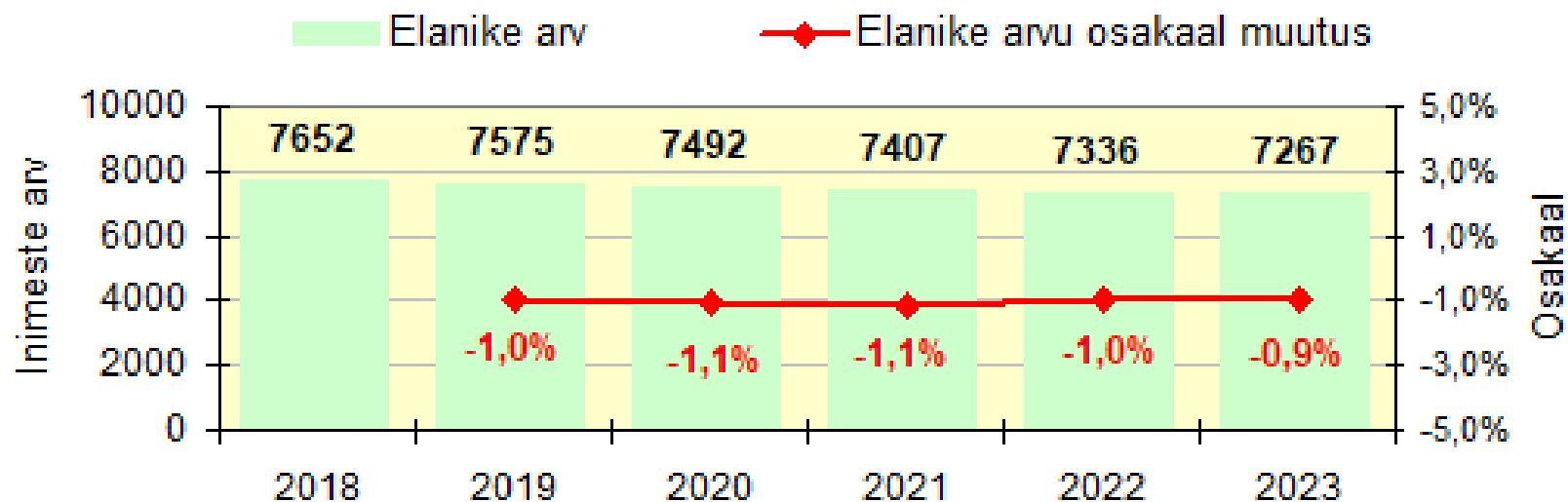

	Sõime- rühm	Aiarühm	Liitrühm	Ru- made arv	Laste arv	Max kohtade arv
Abja Lasteaed	1	4	-	5	87	96
Halliste Lasteaed Pääsuke	-	-	1	1	18	18
Karksi-Nuia Lasteaed	2	5	-	7	138	139
Mõisaküla Lasteaed	-	-	2	2	37	40
Õisu Lasteaed	-	-	1	1	18	18
Kokku	3	9	4	16	298	311

	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
Abja Gümnaasium					
Põhikool	177	170	175	189	197
Gümnaasium	72	65	61	66	60
Kokku	249	235	236	255	257
August Kitzbergi nimeline Gümnaasium					
Põhikool	223	229	240	240	252
Gümnaasium	59	48	52	49	46
Kokku	282	277	292	289	298
Halliste Põhikool	91	83	83	86	96
Mõisaküla Kool	41	43	41	26	9
Kokku	663	638	652	656	660

	2021	2025	2030	2035
Baasstsenaarium	7373	7165	6911	6675
0-19	17,7%	18,1%	18,7%	19,7%
20-84	56,4%	54,0%	51,8%	50,5%
64+	25,9%	27,9%	29,5%	29,7%
Rändestsenaarium	7373	7138	6800	6440
0-19	17,7%	19,0%	19,9%	20,2%
20-84	56,4%	53,1%	50,0%	48,3%
64+	25,9%	27,9%	30,1%	31,5%

Mulgi valla elanike rahulolu

Valdkond	Mulgi vald
Rahulolu KOV elukeskkonnaga	71,0% (66)
Rahulolu omavalitsuste teenustega	51,3% (64)
Rahulolu valitsemisega	42,9% (65)
• sh KOV üldise arengusuunaga	43,7% (67)
• sh elanike kaasamisega KOV arengu kavandamisse ja korraldamisse	40,0% (69)
• elanike teavitamine KOV tegevusest ja pakutavatest teenustest	50,8% (66)
• sh KOV esindajad tegutsevad professionaalselt	42,4% (65)
• sh KOV juhtimine on 3 viimase aasta jooksul paranenud	37,9% (61)
• sh KOV esindajad täidavad oma ülesandeid eetiliselt	45,0%(59)
Võtan kogukonnaelust aktiivselt osa	41,9% (6)
Tunnen, et saan kodukoha elukeskkonna arengut mõjutada	37,4% (33)
Elukoha maine	67,2%(57)
Soovitan KOVi elamiseks oma sõbrale või tuttavale	66,0%(53)

Tagasiside allikad

- Statistika, uuringud, dokumendid- koostatud Mulgi valla profiil.
- Kehtiva arengukava seire tulemused.
- 43 elanikelt laekunud tagasiside lehte, neist üks paber kandjal ja teised elektrooniliselt- tehakse kokkuvõtte.
- Seitsme töörühma töö sisendid- kasutatakse järgmistes etappides- hinnangud, eesmärgistamised, tegevused, investeeringud.

Tähelepanekud (1)

- Haldusreformi järgsus- ühine meie vald, piirkondlik konkurents ja suure pildi nägemine.
- Vähenev ja vananev elanikkond (NB! väikelinnad, suurlinnad) sellest tulenevad väljakutsed teenuste osutamise kvaliteedile ja kättesaadavusele piirkonniti, surve vallaeelarvele, elanike heaolule. Vastuolu suurenemine võimaluste ja elanike ootuste vahel – status quo. Kuidas targalt kahanemisega toime tulla?
- Teenuste kliendibaasi muutused ja teenuste osutamise mudelite ajakohastamise vajadus. Haridus, kultuuri jms hoonete võrgustik- kasutuse alakaetus ja majandamise jätkusuutlikkus. Vallavara inventuur ja hallatavate asutuste töö optimeerimine. Teenusmudelite läbivaatamine. Palgad ja vallaametnike töö. Lahendustes eriarvamused.
- Töökohad ja tööhõive tagamine. Kinnisvaraturu piiratus, rendipindade puudus, ettevõtlusalad arendamine, valla turundamine. Majanduse ergutamise vajadus. Elanikke juurde!

Tähelepanekud (2)

- Külaliikumine ja selle kandepind- piirkonniti erinev. Elanike kaasamine ja osalemine valla elu korraldamises. Millised viisid külaliikumisega edasi liikuda?
- Looduslik mitmekesisus ja ressursside rikkus: mets, põllumaa (toit) ja nende ressursside väärindamine. Ka konfliktikoht. Võimalused puhkemajandus, turism, tervisedendus, uued kodud.
- Kultuuriväärtused ja rikkalik ajalooline pärand, aktiivne kultuuritöö. Originaalsed suursündmused ja Mulgi kaubamärk. Turunduse nõrkus!
- Kriisideks valmisolek ja nõtkus reageerida muutustele, elanike vajadustele kiiresti muutuv maailmas (julgeolek, tehnoloogiad, kliimamuutus jt). Uuenduste kasutamine- e-teenused, kaugtöö. Räägi inimesega!
- Logistiline positsioon Läti-Eesti perifeersel piirialal Pärnu-Valga maantee, transpordi ja majandussiirded sisemaale ja Lätti. Koostöö võimestamine.
- Kohalikud edulood. Tublide tunnustamine!

Mulgi valla SWOT- analüüs

Tugevused

- Eesti -Läti piiriäärne logistiline positsioon, hea teedevõrk
- Heas seisus ja mitmekesine looduskeskkond, atraktiivne maastik
- Viljakad mullad ja elurikkad metsad- head eeldused loodusressursside väärimiseks
- Tuntud tootmisettevõtted, tugev ja mitmekesine tööstus
- Heal tasemel avalikud teenused- haridus, sotsiaal, kultuur jms, toimib avalike teenuste osutamise võrgustikutöö
- Rikkalik ajaloo- ja kultuuripärand - mulgi märk, ajaloolised pärimused, külastusobjektid, aktiivne kultuuritegevus ja toetav mulgi kultuuripoliitika, kultuurisündmused
- Raamatukogud kui multifunktsionaalsed kogukonnakeskused
- Aktiivsed ja tegusad kogukonnad, tunnustatud eesvedajad ja aktiivne vabaühenduste töö
- Toimiv taristu liikumisharjumuste viljelemiseks- matkarajad, discgolf, ujulad jt
- Haritud ametnikkond

Nõrkused (1)

- Kahanev ja vananev rahvastik, noorte väljaränne ja vähene tagasiränne kodukohta
- Tarbijate arvu vähenemine ja suurenev nõudlus teenuste kvaliteedile (teenuste taseme ühtlane tagamine) – tugev majandussurve avalike teenuste osutamise kvaliteedile ja võrgustikule: haridus, kultuur jt; varasemad toimemudelid ei tööta, napib lasteaiakohti
- Taristu mahajäämus: internet, ühisvesi, teed, kolehooned, kasutuseta vallavara
- Investeerimise turutõrked (kapitali- ja tööjõupuudus), investeringute tasuvuse kõrge risk ja pikk tasuvusperiood ning sellega kaasnev riskikartlikkus;
- Vähene tähelepanu ettevõtlusele vallavalitsuse poolt, avaliku sektori passiivsus
- Kinnisvaraturu piiratus, kaasaegse elamufondi ja rendipindade vähesus
- Töökohtade nappus, madal palk ja kvalifitseeritud tööjõu puudus
- Spetsialistide nappus, kõrgkvalifikatsiooni omavate inimeste puudus, näiteks perearstid, tugispetsialistid jt

Nõrkused (2)

- Mulgi kaubamärgi vähene tuntus, selle kasutamisega seotud konkurentsieeliste vähene kasutamine, nõrk kohaturundus
- Nõrk valla turundustegevus, nii elama asumiseks, investeringuteks kui külastusteks
- Ääremaastumine, piirkondlikud erinevused sotsiaal-majanduslikus arengutasemes ja elanike aktiivsuses
- Hooajalisus külastuses ja suvilistes
- Vaba aja taristu kohatine väsimus (staadioni majad on viletsas seisus, miljööväärtus väikelinnades, napib raha vaba aja taristu korrashoiuks
- Piirkondade erinev kättesaadavus ühistranspordiga, vajadus muutusteks
- Valla arendustegevuse vähene süsteemsus, teadmispõhisus ja julge eestvedamine
- Valla nõrk koostöö kohalike omavalitsuste, eri organisatsioonide ja institutsioonide vahel, sh Läti suunal

Võimalused

- Side- ja kommunikatsioonitehnoloogia areng: e-teenuste arendamine, robotid ja automatiseerimine, kaugtöö võimaluste laienemine
- Keskkonnateadlikkuse kasv, CO2 jalajälje vähendamise teadvustamine, uute alternatiivenergeetika lahenduste pakkumine, energiasäästlikud lahendused ja ringmajandus
- Tervislike eluviiside tähtsustumine, huvi suurenemine looduses viibida ja reisida
- Euroopa Liidu ja Eesti riigi poolne projektide kaasrahastus, investeerimisplatvormid
- Huvi koostöö ja võrgustikel põhineva integreeritud arendustegevuse laiendamiseks (haridus, ettevõtlus, sotsiaaltöö jms)
- Vajaduspõhise transpordi arendamine

Ohud

- Rahvusvahelised julgeolekuriskid, sõja- ja kliimapõgenike arvu kasv
- Pandeemia mõju, elanike tervise halvenemine
- Majandusolude halvenemine, ettevõtete tootmissisendite kallinemine ja ettevõtete konkurentsivõime langus
- Töötuse kasv ja sissetulekute langus, elanike abivajaduse kasv toimetulekuks, negatiivne mõju elanike heaolule (maksukoormuse kasv, inflatsioon, energiakandjate ja toiduainete hinnakasv jms)
- Linnastumine, piirkondlike arenguerinevuste suurenemine, valikuline maale tagasiränne
- Kasvav piirkondade konkurents elanike elama ja tööle meelitamisel
- Elanike mugandumine, osalusaktiivsuse langus kohalikus elus osaleda

Tööülesanne 1

Arutage rühmas läbi Mulgi valla tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud, mille tulemusena:

- Täiendage teksti, viige sellesse muutused
- Tõmmake maha väited, mis pole asjakohased
- Lisage uusi väiteid, sõnastage need võimalikult selgelt

Mulgi valla visioon 2035+ (individuaal ja rühmatöö)

Tööülesanne 2

- Kirjutage individuaalselt paberile märksõnad, mille põhjal iseloomustada Mulgi valda aastal 2035, mis on need sõnad, millega te tahaksite Mulgi valla arengusaavutust iseloomustada? Ärge unustage ambitsioonikust! Milliseid muutusi te valla tulevikku vaadates kindlasti soovite!
- Rühmatöö: Koostage individuaalseid märksõnu kasutades Mulgi valla soovitud tulevikupilti 2035 iseloomustavad laused. Tulemus on sisend Mulgi valla visiooni koostamiseks.

Mulgi valla kehtiv visioon 2026

Mulgi vald on aktiivse elanikkonnaga, puhta loodusega, Mulgi kultuuri väärtustav, ettevõtlusele avatud, kaasaegsete avalike teenuste ja taristuga valla elanike heaolu tagav omavalitsus.

Kriitilise tähtsusega edutegurid Mulgi valla arengus

Tööülesanne 3

Pange kirja kuni viis kriitilise tähtsusega edutegurit, mille lahendamisest sõltub

- Mulgi valla arengu soovitud tulevik,
- Mulgi valla võimekus saavutada soovitud tulevik,
  - Mulgi valla elanike heaolu ja konkurentsipositsiooni kasv

Kuidas edasi?

- Teemarühmadest sisendid arengukavasse, teemarühmadele ülesanne 2 (tegevuste ja investeeringute prioriteetsus, sh tervikpildis)
- Elanike tagasiside ja ettepanekud –nendest sisendid arengukavasse
- Mulgi valla arengumudeli koostamine
- Soovitud seostamine valla finantsvahendite võimalustega
- SEMINAR 5. juunil Abjas 16.00.

GEOMEDIA

Täna kaasa mõtlemast!

